

## Fiske & Vatten

Hösten gick fort. Ömsom regn, blött och grått, men också lite sol, klara dagar, krispig kyla och iskristallglittrande morgnar. Jag bor ju på landet i Bergslagen, och då följer man årstidernas växlingar. Exempelvis har jag just nu en trästicka i ena fingret, som jag fick igår när jag bar in veckans ved, i mörkret och utan handskar.

Svampskörden har varit fin, jättemycket soppar och kantareller av olika sorter. Fiske har det däremot inte blivit så mycket av denna höst. Och nu ligger isen redan. Men i min gödselbrunn simmar sju glada regnbågar som jag ger en näve hundmat varje morgon.



### Motorvägen nya E 18

Nu i dagarna invigs nya motorvägen E 18 mellan Örebro och Kilsbergen, riktning Karlskoga. Vi har bistått med kontrollprogram av tre mindre vattendrag som passerar under. Nu när motorvägen är klar, avslutas också undersökningarna i samband med byggnationen. Efter beslut från Länsstyrelsen ska det nu finnas ett något reducerat program för de första tre årens verksamhet i full drift. Vi ska alltså nu hålla koll på bäckarna i ytterligare tre år, där vi har en lokal uppströms, och en lokal nedströms vägen. Vi tittar på vattenkvalitet, fisk- och bottenfauna.

### Projektet

Nu verkar det som det börjar lossna, med att få igång nya, gamla och andra fisketuristiska projekt, detta som det tycks "Never Ending Story". Det blir informationsträffar i Gävleborgs och Örebro län. Vid dessa träffar ska vi nogsamt efterhöra vilka stöd och åtgärder man efterfrågar bland befintliga entreprenörer. Detta redovisas sedan till Länsstyrelsen, och beroende på utfallet, kan eventuellt nya projekt komma ut ur detta.

Nu har vi också fått klartecken att man gärna ser en ansökan i Stockholm. Den skickas in nu i dagarna. Blir det som vi hoppas och tror då, kommer vi att få igång ett projekt där vid årsskiftet. Dessa tre projekt

kommer att ligga till grund för ytterligare projektidéer i dessa och andra län, om intresse och behov finns. **Du som är intresserad av fisketurism, vill jobbas med detta, och vill delta i ett gemensamt projekt, hör av dig till mig! Grunden för dessa projekt är att det finns någon som efterfrågar dem.**

## Fiskevattenägareförbundet

Sveriges Fiskevattenägareförbund kommer att få kraftigt minskade resurser från LRF från och med årsskiftet. Man har tidigare subventionerat förbundet kring lokaler, service och finansiering av direktör. Detta försvinner nu, och under en kortare övergångsperiod utgår endast ett ekonomiskt stöd, allt enligt LRF. Orsaken till detta är enligt olika uppgiftslämnare lite olika, men ingen part är nöjd med hur det har fungerat nu. Krismöten pågår, och vi får se vad som kommer ut ur detta.



Det är ändå viktigt att det finns ett Fiskevattenägareförbund, och gärna ett starkt sådant. En kraftig omstrukturering leder förhoppningsvis till att något positivt kommer ut ur detta.



## Föredrag

Det har varit lite föredrag och annat på möten i höst, runt om i landet. Föredrag och bildspel finns för intresserade kring kräftor, fiskevård, fisketillsyn, och en hel del annat. Intresserade är välkomna att höra av sig, inför vårens stämmor.

## Fiskevård

Det är många som vill diskutera fiskevård nu. Hur vårdar vi vårt fiskbestånd, hur använder vi föreningens pengar till det de är avsedda för, hur vet vi vad som är bäst, och hur mäter vi resultatet?? Detta är vanligt återkommande frågor, och det finns inte bara ett svar. Tumregeln är att förvaltar man pengar, och ska använda dessa till fisk- och fiskevård, ska man också kunna skörda effekten. Det måste alltså vara en "vård" som behövs, som ger ett sannolikt resultat, och som går att skörda röntan på. Dessutom är det rimligt att kunna kräva att det går att mäta effekten, både som väl använda pengar, och som bättre fiske.

Fiskevård i privata vatten ska avse värdesäkring, eller värdehöjning. Då måste vi få fiska på det man gjort, det måste alltså ha uppstått ett mervärde att nyttja.

Det är tyvärr allt för vanligt att man helt enkelt tar ett ekonomiskt överskott, och ”köper lite fisk!” Det fungerar inte så. Ingen lämnar väl in sin bil på verkstan och säger: ”Hej, jag fick tillbaks lite på skatten. Du kan väl lägga 20 000 kr på att fixa till bilen, även om det inte är nåt fel på den just nu. Och det du gör behöver inte märkas efteråt....!”

## Kräfter

Den studiehandledning kring kräfter som undertecknad tog fram för studieförbunden finns nu i uppdaterad version. Den heter ”Om Kräfter i Naturen, Buren och Kulturen. Precis som i allt annat studiecirkelmateriel ger den inte i första hand svaren på alla frågor, men snarare utgör en hjälp till strukturering av frågorna och tips vidare studier och var man kan finna svar. Den kan rekvideras från Sveriges Fiskevattenägareförbund, eller LRF, och i första hand för deras medlemmar.

## Fiskevårdsområden

Sen flera år tillbaks företräder jag en fiskerättsägare i en tvist mot fiskevårdsområdesföreningen. Det är en intressant fråga, men dystert att man



ska behöva tvista. Frågan avser om en större delägare har drabbats av ett otillbörligt intrång i sin fiskerätt, då föreningen vägrar honom att upplåta kräftfisket. Föreningen förvaltar hela fisket, alltså också kräftfisket. Men kräftfisket upplåts inte, förutom att en kommun upplåter sitt kräftfiske till allmänheten. Men detta förvägrar föreningen den störste ägaren att göra. Den störste ägaren har överklagat detta beslut, och menar att det dels är

ett intrång i hans fiskerätt, dels att en upplåtelse inte skulle påverka varken kräftfiske, eller fisket i övrigt. Detta är viktigt, då lagen säger att föreningen endast får inskränka fisket i fiskevårdande syfte. Det anser föreningen att man gör, men man kan inte visa det. Därtill gäller tvisten föreningens rätt att fördela fisket mellan de olika ägarna, på annat sätt än den verkliga delaktigheten.

Den stora delägaren fick sitt intresse tillgodosett efter att man överklagat föreningens beslut till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen rev alltså upp föreningens beslut. Men detta överklagade nu föreningen, och frågan ligger

hos Länsrätten. Dom väntas i vinter, med prejudicerande verkan. (Hittills har jag inte förlorat någon rättsprocess.)

Just kring förvaltningen av fisket i fiskevårdsområden jobbar jag nu åt ett större bolag, som har fiskerätt i flera län, och många fiskevårdsområdesföreningar. Vi går igen alla föreningar, tittar på stadgar och delaktighet, för att bedöma om det finns fastigheter med fiske, oftast då kräftor, som kan upplåtas. Dessutom ifrågasätts varje förening om de förvaltar medlemmarnas fiske på bästa sätt, och om ekonomiska överskott kan delas ut i större utsträckning än vad som görs idag.

## **MKB för vattenfrågor**

Vattenpåverkan i samband med byggnationer och exploateringar omfattas nästan alltid av Miljöbalken. Då måste det till en MiljöKonsekvens-Beskrivning och också ofta en prövning i Miljödomstolen. Detta betyder givetvis inte att det är svårt eller omöjligt att få tillstånd, utan det betyder att vissa ärenden ska provas enligt givna mallar.

Just nu bistår jag ett kommunalt energibolag som ska släppa ut lite varmvatten, i detta fall kylvatten. Man kyler alltså något i processen, och kan sen inte ta tillvara på all värme i egen drift, utan behöver på något viss leda bort eller släppa ut uppvärmt vatten. För detta ska man då bedöma bästa lösning, vilken miljöpåverkan som uppstår, och söka tillstånd för detta.

Ett liknande projekt är det jag nämnde i förra F&V där en kommun ska ta vatten för att göra konstsnö i en slalombacke. Ett annat inkommande projekt handlar om att muddra i en större vik, för att få bättre vattencirkulation och öppna upp för viss båttrafik. Ett tredje projekt har omfattat Länsstyrelsens krav att elfiska ett mindre vattendrag för att få en bild av fiskfaunan innan man gräver upp massa gammal arsenikförgiftad vask-sand från gammal gruvdrift.

Ett projekt som nu avbrutits tillfälligt på grund av den ekonomiska krisen är den grumlighetsmätningar vi har gjort med automatiska grumlighetsmätare i Svartån i Örebro, där man skulle sanera förorenad mark precis intill Svartån, och ville undvika läckage.



## **Fisketurismens fiskar**

Östergötland och Gävleborg har fått hjälp med att ta fram en översiktsplan och bedömning av fisketurismens fiskar, i ett fiskperspektiv. Alltså

vilka arter som nyttjas, efterfrågas, påverkas, och hotas, samt vilken ytterligare information kring dessa arter man anser sig behöva.



## Självhjälp

Gödselbrunn med fisk och kräftor mår bra där hemma, även om det inte händer så mycket nu under den kalla delen på året. Nu när det fryser på, sänker jag försiktigt vattnet, så orkar den lilla trädgårdsdampumpen cirkulera vattnet, utan igenfrysningrisk. Förhoppningsvis är kräftorna nu parade.

Men, jag har också börjat anlägga en våtmark på 1,5 ha på marken. En grävsropa har under månads tid, hittills, grävt och skapat ett vattenområde. Här ska det bli "biologisk mångfald".

Hustrun tror jag menar mygg och fladdermöss, vilket hon INTE gillar. Vi får se vad det blir... :-)

Vattenhälsningar och en **God Jul**

## Björn Tengelin

Bettorpsgatan 10

SE-703 69 Örebro

SWEDEN

Tel: (+46) 019-676 26 06

Mobil: 070-693 04 88

Fax: 019-676 26 29

[bjorn.tengelin@structor.se](mailto:bjorn.tengelin@structor.se)

>(((((((°>¤<°))))))<

